

Romániai magyar könyvtermés 2022

A közelmúlt irodalma

Boér Géza: *Egybegyűjtött írások*. Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022, 388 p.

Ignác Rózsa: *Két élet*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 112 p.

Ignác Rózsa: *Családi mondakör*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 112 p.

Markovits Rodion: *Regények és elbeszélések*. Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022.

Kortárs irodalom

Bogdán László: *Ott túl, nem messze, már egy másik világ volt*. Tinta, Sepsiszentgyörgy, 2022, 192 p.

Botházi Mária: *Fűnyíró a Tündérkertben*. Koinónia, Kolozsvár, 2022, 168 p.

Böszörményi Zoltán: *Míg gondolom, hogy létezem*. Irodalmi Jelen, Arad, 2022, 183 p. /Irodalmi Jelen könyvek/

„Böszörményi Zoltán prózájának egyik védjegye, hogy nem hasonlít senkiére, formabontó, nonkonformista, nem követ semmiféle trendet, esze ágába sincs beállni a sorba. Külföldön megjelent könyveinek sikere ennek tudható be, a nyugati olvasó ugyanis nem kíváncsi a langyos lektűrökre, az öncélú nyelvi bravúrokra, a stilisztikai szövegjátékokra. [...] Ez a kisregény a jövő század könyve, amelyet sokan fognak 'másolni', az írói technikákat ellesni, továbbgondolni és új művekbe építeni.” (Varga Melinda)

Böszörményi Zoltán: *Regál*. Irodalmi Jelen, Arad, 2022, 196 p. /Irodalmi Jelen könyvek/
„A Regál a magyar irodalom egyedülálló, modern lágerregénye, műfajteremtő könyv. Megdöbbentő, tragikus, húsbavágó sorok a szabadságról, a kommunizmus politikai megtorlása és hatalmi autokráciája elől menekülő fiatal nőkről és férfiakról. A Regál a dantei purgatórium, a semmiben lebegés, a bizonytalanság, a félelem, ugyanakkor a remény, a fény szimbóluma. A szabadság felé vezető kapu. Átmeneti hely, modern láger, ahová a zöldhatáron átszökő, az életét kockáztató főhős, Tamás megérkezik, és találkozik hasonló sorsú társaival. A szereplők különféle társadalmi osztályokból jöttek, találunk közöttük matematikust, árvaházi lányokat, munkásfiút, intelligens, nyelveket tanuló fiatalembert, fodrászt, de bűnöző hajlamú ámokfutókat is. A menekülés, a félelem, a kilátástalanság, a jobb élet reménye a kapcsolódási pont a szereplők között. A politikai menekültek ezen a táborhelyen várják a kérelmek elbírálását, hontalanul, munka és megélhetés, anyagi javak nélkül, átmeneti bizonytalanságban, családjukat, szeretteiket hátrahagyva. Megtapasztalják a kiszolgáltatottságot, az embertelen munkakörülményeket és az ezzel együtt járó megaláztatást, a hol angyal-, hol pedig ördögarcú nyugati ember természetét, a magányt és az ösztönök, a szerelmi vágy mindent elsöprő, racionalitást felülíró erejét. A cselekmény pörgős, gyakran háborzongató, ugyanakkor költői képekkel tarkított. Mindez rendkívül plasztikussá, filmszerűvé teszi a regényt. Magunk előtt látjuk a szereplőket, a felkavaró történéseket. Költészet és próza egyvelege, történelmi láttelel a közelmúltról, krimi, lélektani regény, szerelmi dráma.” (Varga Melinda)

Chifu, Gabriel: *Végpont, és újra*. BookArt, Kalligram, Budapest, Csíkszereda, 2022, 304 p.

Chubeek, B. C.: *Börtönbolygó*. Garabontzia, Marosvásárhely, 2022.

Dubb László: *Majdnem csodák*. Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 164 p.

- Fábián Tibor: *Guyana szörnyei*. Tortoma Kiadó, Barót, 2022, 207 p.
- Gálfalvi György: *Szárnyas malomköveink*. BookArt, Csíkszereda, 2022, 148 p.
- Hajdú-Farkas Zoltán: *Márton Nyaracsájája*. BookArt, Csíkszereda, 2022, 316 p.
- Káli István: *Ki gyújtott a katlan alá?* Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely, 2022.
- Marton Evelin: *Farkashab*. Lector Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 144 p.
- Murányi Sándor Olivér: *Folyamtánc*. Lector Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 196 p.
- Orlandó Balázs: *Három kényelmetlen darab*. Holnap Kiadó Nagyvárad, 2022,
- Puskás István: *Négy láb*. Molioris, Fenyéd, 2022, 132 p.
- Szabó Eszter – B. Szabó Zsolt: *Majdnem lopott találkozások*. Holnap, Nagyvárad 2022, 96 p.
„Mi lesz, ha Fantasy és Sci-fi egymásba szeret? Mi ez a fura érzés, hogy minden totál mégsoha, ugyanakkor időtlenül ismerős? Napokig tartó szeretkezés után egy puszi csodája. Eszter és Zsolt most is íródo szerelmi blogja ez a kötet, egy öröklét-kérdés minden poszt.” (Selyem Zsuzsa)
- Szabó Szidónia: *Mernéd-e?* Garabontzia, Marosvásárhely, 2022, 282 p.
- Tömörly Péter: *Violanász*. Tinta Könyvkiadó, Árkos, 2022, 570 p.

Költészet

- Borsodi L. László: *Estére megöregszel*. Erdélyi Híradó Kiadó, Kolozsvár, 2022, 120 p.
- Czilli Aranka: *Késsel és villával*. Xante-librarium, 2022, 88 p. /Irodalmi Jelen Könyvek/
- Derzsi Pál: *Imádság-tánc*. ARTprinter Könyvkiadó, Sepsiszentgyörgy, 2022, 116 p.
- Dimény H. Árpád: *Fák Daphnének*. Erdélyi Híradó Kiadó, Kolozsvár, 2022,
- Fehér Imola – Simonfy József: *Kétlelkes négykezesek*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 112 p.
- Ferencz Imre: *Galba ideje*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 184 p.
- Ferenczes István: *Drakula Blues*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 216 p.
- Horia Gârbea: *Bumeráng*. BookArt, Kalligram, Budapest, Csíkszereda, 2022, 88 p.
- Komán Zsombor: *Fizikai versek*. Erdélyi Híradó Kiadó, Kolozsvár, 2022.
Az anyag belső súrlódását, részecskék ütközését, a felület természetes vagy olykor nagyon is erőszakos kopását hallani ki Komán Zsombor verseiből – nem pusztán a szavak, de toldalékok, sőt a betűk szintjéig tudatos költészet ez, atomizált, újmisztikus líra, amely mégis képes szélsőségesen profánnak is hatni, röntgenfényben mutatva föl előttünk világot, mely miénk, az Olvasóké is. (Lanczkor Gábor)
- Márkus János: *Legényes*. ArtPrinter Könyvkiadó, Sepsiszentgyörgy, 2022, 68 p.

Orbán János Dénes: *Kellett hozzá a nyelvtan is*. ArtPrinter Könyvkiadó, Sepsiszentgyörgy, 2022, 76 p.

Radványi Hajnal: *A boldogság szigete*. Garabontzia, Marosvásárhely, 2022.

Simonfy József: *Szétfolyva*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 192 p.

Tyukodi László Levente: *Csacskaságok füzetek*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 52 p.

Vári Csaba: *Vérvegyjel*. Erdélyi Híradó Kiadó, Kolozsvár, 2022, 108 p.

A Kávé, félkeserű (Vári Csaba előző verseskötete az Erdélyi Híradó Kiadónál) szerzőjének kétségtelenül birtokában van az erő, amely csendet teremt, s a versek előtt megállásra készíti az olvasót. Vári Csaba, vagy legalábbis az e kötetben megrajzolódó alakmása, nem tartozik a különösebben exhibicionista szerzők közé. Sem tematikájában, sem formaeszményében nem akar drasztikus robbantásoknak tűnő, versszerűsített performanszokkal megjelenni. Mindegyik szövegen érződik, a felület alatt egy sötét tónusú, mély történet húzódik. A nyelv azonban nem áttetsző, az olvasót megállásra, gondolkodásra készíti, különösen, hogy két vers között a lapozásnyi csöndben érezhetően történik valami: a szövegek közötti űrben/űrből teremtődő harmadik versek. Ez nem manipulatív szerkesztés kérdése: egyszerűen a versek nyelvezete, hangolása ilyen. Komoly hangvételi költészet a Várié, nem fecsérrel szót felesleges ügyekre. A szerelem és a szülők versbehívásán túl így aztán olyan ügyek és témák is helyet kapnak a versekben, melyek üdvösen szokatlanok a kortárs lírában (ösmintái persze megvannak, csak ma valahogy nem nagyon olvassuk őket), és csak nagy költők vagy dilettánsok próbálkoznak vele, féltehetségeknek itt nincs hely. Vári érezhetően könnyű kézzel helyez el komoly tétet tartó szép, komor mondatokat.

Sci Fi, krimi

Péter-Brezovsky Tamás: *Man-machine és a Föld*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 192 p.

Péter-Brezovsky Tamás: *Man-machine és a bolygó*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 180 p.

Péter-Brezovsky Tamás: *Man-machine*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 184 p.

Puskás István: *Reggel, ha sötét van*. Molioris, Fenyéd, 2022, 96 p.

Gyermek- és ifjúsági irodalom

Alfonsín Gergely Edó: *Angyaldamil*. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 96 p.

Balázs-Blénessi-Pataki Kincső: *Forgácsba rágott emlékeim*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 60 p.

Balázs Imre József: *Egyformázni, különbözni*. Illuszt. Márton Éva. Gutenberg Kiadó, Csíkszereda, 2022, 66 p.

Demény Péter: *Zsiléta könyve*. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 72 p.

Gál Andrea: *Farkasszem és Kistarisznya*. Koinónia, Kolozsvár, 2022, 48 p.

Gergely Emese: *Szent Márton köpenye*. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 260 p.

Imre Eszter: *Napsugár kisasszony tizenkét madara*. Illuszt. Kürti Andrea. Gutenberg Kiadó, Csíkszereda, 2022, 96 p.

Jász Attila: *Hétköznapi királyságok*. Koinónia, Kolozsvár, 2022, 60 p.

K. Kovács István: *Galócák*. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 170 p.

Kása Gergely: *Kamion Kamill kalandjai*. Mesés történet valódi helyszíneken. Koinónia, Kolozsvár, 2022, 168 p.

Kiss Lehel: *Csakhogy itt vagy!* Verses babanapló. Koinónia, Kolozsvár, 2022, 96 p.

Kopacz Mária: *Borika világ körüli sétája egy szerda délután*. ARTprinter Könyvkiadó, Sepsiszentgyörgy, 2022, 40 p.

Kopacz Mária életművének egyik legfontosabb tartománya, legértékesebb színtárgya a gyermekekhez szól. Ha trefás kedvem kerekedne felül, azt is mondhatnám: nekem nehéz eldönteni, hogy Marika találta ki, rajzolta meg, meséli el Borikát, avagy Borika Marikát. Ahol a jó játékot szolgálja, teljesíti ki minden szó, szín, egyszóval mi szem-szájnak ingere, ott máris így állhatnak a dolgok. Abban a békés, boldog és – ki merem mondani: – bölcs világban, ahol a jókedvet a harmónia s az összhangot az öröm is szolgálja, valami örök kavargásban, kikeleti szélben, örvénylő, varázslatos történésben lebegnek, szállnak a dolgok. Gyertek csak, lapozzunk, lépünk, kukkintsunk bele ebbe a Borika-létbe, Borika-világba, Borika-hangulatba! Mintha egy láthatatlan kis nyíl vagy vonzalom hívna: erre van a Borika-forgószele, a Borika-irány. (Lászlóffy Aladár)

Kulcsár Erika: *Foszlányok*. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 56 p.

Laczkó Vass Róbert: *Tulipánlázadás*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 88 p.

László Noémi–Kürti Andrea: *Darázsolás*. Gutenberg Kiadó, Csíkszereda, 2022, 96 p.

Lloyd-Jones, Sally: *Dalrakeltő. Szívderítő üzenetek gyerekeknek*. Koinónia, Kolozsvár, 2022, 224 p.

Markó Béla: *A pitypangok királya*. Illusztr. Kiss Bora. Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 140 p.

Oláh-Gál Róbert: *Gyerekeknek a Bolyaiakról*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 80 p.

Petrusák János: *Hívna a kürtök!* Tortoma Kiadó, Barót, 2022, 311 p.

Szabó Róbert Csaba: *Újratöltés*. Gutenberg Kiadó, Csíkszereda, 2022, 118 p.

Száva Csanád: *Kevin és a bűvös malom*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 64 p.

Szente B. Levente: *Tündérbert – Meseregény*. Garabontzia, Marosvásárhely, 2022.

Szőcs Margit: *Teofil*. Illuszt. Kürti Andrea. Gutenberg Kiadó, Csíkszereda, 2022, 96 p.

Esszé, publicisztika, interjú

Fábián Tibor (szerk.): *Ilyenek voltunk*. Tortoma Kiadó, Barót, 2022, 175 p.

Gagy Katinka: *Létköznapiok*. Molioris, Fenyéd, 2023, 256 p.

Grynberg, Mikołaj: *A kivonulás könyve*. Ford. Papp-Zakor Ilka. Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 460 p.

Ilyés András Zsolt: *Igazságkeresők*. Garabontzia, Marosvásárhely, 2022.

A mikóújfalusi Ilyés András Zsolt, szabadúszóként publikáló szerző publicisztikai írásokkal jelentkezik sorban az ötödik könyvében, melyek határkövekbe vésve a jó irányt mutatják. A göröngyös, hosszú úton, fáradtan baktató vándornak (olvasónak), annak, aki addig nem volt biztos abban, hogy a jó irány felé halad, annak, aki kételkedni kezdett már pár szakasz megtétele után, hogy talán nem is volt érdemes elindulni, e határkövekre véssett üzeneteket olvasva új erőre kap. Lelke megnyugszik, kishitőségének köde végképp eloszlik, s újra elindul, megértve, hogy habár a célért nagy utat kell megtennie, de jó irányba halad. Tudatosul benne, hogy nincs egyedül. Kísérői rossz döntései, megalkuvásai, hiszékenysége, azok az aprónak tűnő ballépések, azok a kis mulasztások, amit úgy ítél meg, hogy nem igazán fontosak. Amikor engedte magát befolyásolni, amikor elfogadta azt, amit adtak neki, mert azért nem kellett különösebben megizzadnia, mert kényelmesebb volt így, és a mindennapok ragyogóbbak lettek, és azért odaadta hitét a hitetlenségért, gyökereit a gyökértelenségért, mert azt kérték cserébe... Az idegen eszmék, tanok. Az irányítók. Az értékromboló politikusok. S a politikusok mögött a pénzéhes sakálók. A magyar nyelv hóhérsai. A korcs liberalizmus itteni szolgálói, akik tudatosan semmisítik meg ősi, hagyományos értékrendszerünket. Ma ez a trend. Viszont ott van a bércék mögött, az egyszerű székely pásztor is, akit megismerhetünk az Áruklodó madárkák című írásból, aki ritkán olvas újságot, néz televíziót. S talán soha nem latolgatta, hogy mire üsse a pecsétet, a józanul gondolkodó, aki meztelenül áll a maga természetes egyszerűségével az ősi székely erdők egyik tisztásán, és boldog, ért az állatok nyelvén, barátja a szél, aki távol van a mindennapok gonoszságaitól, neki a természet az Isten háza, aki mindent tud a madaraktól, akik a híreket hozzák: „(...) Elpuhítja a kényelem az embereket, nem keresik az igazi megmérettetéseket. Megalkusznak sorsuk földi irányítóival a felkínált anyagi javakért, pedig csak az marad sajátjuk, amit a lelkük raktároz. Minden egyéb csak kártyavár. Volt időm felismerni, hogy a természettől kell példát venni: nem hazudik, csak ad és elvesz, áld vagy büntet. Ő parancsol, nem a pénz. Ha elindul, nem állhatj útját semmilyen emberi mesterkedés. Szépsége és rútsága mögött egyaránt a Teremtő szándéka áll, épp ezért nem rémiszt meg egy vihar, vagy egy medve közelsége. Hosszú évek óta csodálom leutánozhatatlan alkotásait, s minden éjjel egy csodás nap megélésének a tudatával térek nyugovóra... Nem bújhatok el teljesen a világ elől, mert a része vagyok, de ezt csinálom, mert szeretek itt lenni. Mehetnék külföldre, mehetnék gyárakba dolgozni, de nem érdekelnek a nagy pénzek, nem lépek a gyorsított élet lélekvesztőjébe. Itt mindenem megvan, amire szükség hajt: van tiszta vizem, van ételem, van békém, s van Istenem! (...)” Az irány, létünk értelme, amit követnünk kell: Isten, a szülőföld és embertársaink szeretete, a család, őseink által ránk hagyott ezeréves természeti és lelki értékeink őrzése, védelme és gyarapítása. Igen, ezeket is üzeni publicisztikai írásaiban, olykor enyhe iróniával a szerző, amiket rávéssett azokra a határkövekre. Nem ostorral tanít, hanem szelíden adja tudunkra történetleírásaiban hiányérzetét az elmulasztott, kihagyott esélyek miatt. Kedves Olvasó! A kőgátak, az elterelő utak tudatos építése az igazság megismerése ellen nem érhet célba. Az igazságfészkébe hiába kevernek kakukktójt, mert abból úgyis csak kakukkfőka lesz. E gondolatok akár mottói is lehetnének a falusi író, Ilyés András Zsolt remek publicisztikai írásaiban, melyeket szeretettel ajánlok! (G. Szabó Ferenc)

Kuti Márta: *Múltunk a jövőnk. Írók, relikviák, emlékek*. Garabontzia, Marosvásárhely, 2022.

Az újév egyik legneveltebb, de egyben szomorú híre, hogy a regátiak, illetve a román média felfedezte, Székelyföldön kétszer köszöntik az újévet. A jelek szerint nem sokat változott a világ arrafelé azóta, amióta Osvát Kálmán a húszas évek elején bejárta Óromániát abból a célból, hogy megismerje az országot, amelyhez Erdély került, és magyarsága a polgára lett. Románia felfedezése című útleírásában arról számol be, hogy a regáti átlag román ember gyakorlatilag semmit sem vett észre az egészről, élte addigi életét. A mai annyit talán mégis tud már, hogy ott magyarok is élnek, és lehet őket pl. gyűlölni másságukért. No, ennek az erdélyi magyarságnak, amely mellett élnek oly hosszú évszázadok óta, olyan múltja van, amiből bőven építkezhet a jövőben. Közösségének, magyarságának megerősítésére kötelezi ez a múlt. De elsősorban arra, hogy önmagát megismerje. Az utóbbi időben mintha megszorodott volna azok száma, akik jobban odafigyelnek erre, és már nemcsak az arisztokrácia hagyatéka, hanem az is érdekli, hogy közeli és távolabbi környezetéből kik azok az egyszerű sorsból érkezett jeles emberek, akiknek neve megmaradt a történelemben s az emlékezetet őrző lexikonok lapjain. Nem árt olykor fellapozni, és erőt meríteni. Csak a Magyar Életrajzi Lexikonban (1000–1990) a T betűig 1579 olyan erdélyi illetve innen elszármazott jeles embert találtam, aki része Ajtonytól errefelé az egyetemes magyar kultúrának, tudománynak, politikának, sőt, nélkülük el sem képzelhető. És itt most nemcsak Erdély fejedelmeire gondolok, hanem pl. Knöpfler Vilmosra, aki az első kórházat alapította Vásárhelyen, vagy a Marosvécsen 1752-ben született Szacsvai Sándorra, az első magyar publicistánkra, Pókakeresztúrról Székely

László egyenesen Mária Terézia magyar testőrségébe került, de a Nyárad menti Szentgericéről Gál Kelemen, Jakab Elek, Backamadarasról Gergely Lajos, Lukafalváról Gergely Sámuel nevét őrzi a lexikon. Szentgyörgyi József (Weisz) orvos Erdősztgyörgyről, (1824–1901), a magyar meteorológiai kutatások úttörőinek egyike. Széles Erdélyországban, és most a Bánátot és Partiumot, Máramarost is ide értem, olyan emberek dolgoztak és tanultak, akikből bőven tellett a mai anyaországba, sőt a világ minden sarkába, el egészen Tibetig vagy Amerikáig. Mindenik megérdemelte egy apró jelet szülőföldjén, s akkor talán a románság és médiája is rádöbbenne, hogy bizony nekünk, székelyeknek az egy olykor miért kettő.

Mihály Tibor: *Ilyenek vagyunk*. Molioris, Fenyéd, 2022.

Érdekes nép ez az én fajtám. Egy kicsit furcsa is talán. Kiismerhetetlen. Talán a Jó Isten sem tud eligazodni rajta. Vagy nem is akar. Tetszik neki ez a csavaros eszű emberke. Lehet, hogy vicces kedvében teremtette erre a helyre a nagy nemzetelosztáskor, kíváncsi volt, hogy mit fog kezdeni ezzel a Hargita környéki rengeteggel. De nem csalódott, mert olyan jól feltalálta magát, hogy takaros portáit, falvait kinőve a világ nemzetei között is megállta a helyét. Hol mint ezermester, hol mint feltaláló, professzor, tudós, felfedező színesítette az Isten alkotta ember-állományt.

Nagy Miklós Kund: *Nekem a színház a családom*. Életútinterjú Biluska Annamáriával. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 150 p. /Prospero könyvek/

Nánó Csaba: *Zsebfüzet*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 160 p.

[Színházról színházig – 36 interjú Tompa Gáborral](#). BookArt, Csíkszereda, 2022, 352 p.

Emlékirat, visszaemlékezés

Böjthe Pál: *Színházak vándora*. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 240 p.

Deák András – Szöcs Szilárd: *Székelyföld 1000 arca – Erdővidék*. Tortoma Kiadó, Barót, 2022.

Dobai Erzsébet: *Besúgóm a násznagyom*. Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 268 p.

Vetési László (szerk.): *A Mezőség apostola. Emlékkötet Hermán János nagysármási református lelkészről és mezősegi szórványmissziós szolgálatáról*. Polis Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022, 700 p. + 63 p. képmelléklet.

Lelkészársai, hívei, családjának tagjai, szolgálatának tanúi szolgálati helyén, Nagysármáson 2019. szeptember 29-én, születésének 100. és halálának 20. évfordulóján emlékeztek Hermán Jánosra, az erdélyi magyar szórványgondozásnak a „Mezőség apostola”-ként ismert nagy cselekvőjére és jelképére, és ez az alkalom a jelen kötet magja. Egy különleges életútra emlékező írásgyűjtemény, egy jeles személy emlékét, egy nehéz kor nyomait rögzítő dokumentumok gyűjteménye.

A kötetbe gyűjtött írásokból nemcsak egy hősi lelkészi életpályát ismerhetünk meg, hanem egy mezősegi nagyközség és az azt körülvevő szórványtelepülések mindennapjait is: szívszorító tudósításokat a búcsúzásról, egyes települések magyar református közösségei felszámolásának utolsó pillanatairól.

Emlékállító jellege mellett egyfajta mezősegi élő könyvnek is szántuk ezt a kötetet, olyannak, amely elsősorban nem a pusztulás és a döbbenet gyűjteménye, hanem olyan olvasmány, amely elvezet a Mezőség szépséges emlékvilágába. Mert Hermán János arca és emléke fontos kiindulópont ahhoz, hogy az, aki ezt a könyvet kezébe veszi, eljusson a mezősegi ember életéhez, nyelvéhez, emlékeihez.

Jánó Erzsébet: *Vártunk Téged*. Ambrózia Kiadó, Kézdivásárhely, 2020, 80 p.

Hevesi József: *Tihanytól Kolozsvárig*. Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022, 207 p.

Huszár Sándor: *Magamtól féltem eleitől fogva*. Naplólapok. 1967–1970. Sajtó alá rendezte és előszóval ellátta Csapody Miklós. Polis Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022, 580 p.

Szekernyés Irén: *Cintányéros cudar világ*. Életútinterjú Szász Enikővel. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 196 p. /Prospero könyvek/

Szilágyi Árpád: *Megírni kötelesség*. Egy 56-os elítélt élete. Az előszót írta Dávid Gyula. Polis Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022, 292 p. + 2 p. kép

Antológia

Balázs Imre József (szerk.): *Erdélyi magyar nőírók*. Korunk—Komp-Press, Kolozsvár, 2022, 208 p.

Demeter D. Zoltán: *Verba volant*. Vál. Mócsy Ildikó. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 80 p.

Erdélyi szép szó 2022. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 420 p.

Káli Király István (szerk.): *Világlátó világszélén*. Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 176 p.

Képző-, fotó-, zene- és filmművészet

Balla Árpád Zoltán: *Átlátszó Lények*. BookArt, Csíkszereda, 2022, 176 p.

Both Noémi Zsuzsanna (szerk.): *Egy korszak lenyomata*. Válogatás Szigetvári Ferenc fotóhagyatékából. Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy, 2022, 181 p.

Deák Ferenc Loránd: *Sárosi Csaba – a grafikus képi világa*. ArtPrinter Könyvkiadó, Sepsiszentgyörgy, 2022, 372 p.

Iuri Isar. ArtPrinter Könyvkiadó, Sepsiszentgyörgy, 2022, 200 p.

László Miklós – Nagy Béla: *HázsongArt*. Korunk-KompPress Kiadó, Kolozsvár, 2022, 144 p.

Miklós Noémi: *Bevezetés a continuo-játék művészetébe*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2022, 46 p.

Murádin Jenő: *Maros terén – Képzőművészeti örökségünk a történelmi Fehér megyében*. Tinta Könyvkiadó, Árkos, 2022, 72 p.

Szabó András: *Napfaragók I–II*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 252+344 p.

Szabó Zsolt (szerk.): *25 éves a Zsoboki Képzőművészeti Alkotótábor*. Művelődés, 2022, 335 p. /Sztánai füzetek 32./

Filozófia

Soós Amália: *Hit, erkölcs, kultúra. A gondolkodás állandói*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2022, 172 p.

Vallás

Bibza István: *A lehetetlen is lehetséges*. 42 szószéki prédikáció lenyomata. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 208 p.

Jakab Gábor: *Vasár- és ünnepnapok homíliái szentmisét bevezető gondolatokkal*. „Zárt ajtók” mögött – otthon – imádkozóknak. Verbum, Gyulafehérvár, 2022, 456 p.

Jakubinyi György: *Öreg ember imája a Bibliában*. Verbum Kiadó, Kolozsvár, 2022, 68 p.

Kiss Gábor: *Bevezetés az egyházjog általános szabályaiba*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2022, 108 p.

Marton József: „*A Püspök*”. Tanulmányok Márton Áronról. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 307 p.

Márton Áron: *Levelek 4*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 248. p. /Márton Áron hagyatéka, 23./

Márton Áron: *Levelek 5*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 264 p. /Márton Áron hagyatéka, 24./

Márton Áron: *Levelek 6*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 280 p. /Márton Áron hagyatéka 25./

Márton Áron: *Levelek 7*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 264 p. /Márton Áron hagyatéka 26./

Márton Áron: *Különfélék I*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 228 p. /Márton Áron hagyatéka 27./

Márton Áron: *Különfélék II*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 232 p. /Márton Áron hagyatéka 28./

Máthé-Farkas Zoltán: *A permetafora-modell alkalmazása az ószövetségi exegézisben*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2022, 408 p.

Piper, John: *Ne pazarold az életed!* Koinónia, Kolozsvár, 2022, 232 p.

Saada, Tass: *Arafat harcosa voltam*. Koinónia, Kolozsvár, 2022, 416 p.

Teréz anya. A legnagyobb szeretet. Ford. Imre Eszter. Love2translate Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 159 p.

Thabut, Marie-Noëlle: *A váratlan Isten felfedezése*. Verbum Kiadó, Kolozsvár, 2022, 108 p.

Wurmbrand, Richard: *Mélységekben járatta őket*. Koinónia, Kolozsvár, 2022, 392 p.

Történelem

Bogdándi Zsolt – Gálfi Emőke (szerk.): *Betegség és gyógyítás a régi Kolozsváron és Erdélyben*. Orvoslástörténeti dolgozatok. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 280 p.

Csibi László: *Gróf Teleki Samu (1845–1916) élete és afrikai expedíciója az írásos és képi források tükrében*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 261 p. /Emberek és kontextusok, 21./

Fleisz János: *Nagyvárad gazdasága, 1900–1950*. Nagyvárad gazdasági fejlődésének szakaszai és sajátosságai a 20. század első felében. Varadinum Script, Nagyvárad, 2022, 176 p. + képmellékletek.

Gaal György: *Az erdélyi tudományosság fellegvára*. A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem alapításának 150. évfordulójára. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 284 p.

Gausz Ildikó – Toth Szilárd – Vajda Tamás: *A kolozsvári egyetem alapításának forrásai és sajtóvisszhangja (1868–1872)*. Iskola Alapítvány, Kolozsvár, 2022, 576 p.

Karda-Markaly Aranka: *Csíkszék és a csíkszéki nemesség a 16–17. században*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 212 p.

Kiss Ágnes: *Finomhangolás*. Koordináció és kontroll a szovjet típusú cenzúrárendszerekben. Romániai példák (1949–1989). Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022, 204 p. /20. század sorozat/

Kulcsár Beáta: *„Adónyomorítás miatt zárva”*. Egy nagyváradai család történetei (1858–1944). Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022, 288 p. /20. század sorozat/

Maradok holtig hív testvéred... A Zathureczkyek családi levelezése, 1850–1884. Sajtó alá rendezte, bevezető, Szöcsné Gazda Enikő. Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy, 2022.

Oláh-Gál Elvira: *Nobile Officium II*. (Az erdélyi magyar történelmi családok XX. századi sorsa). Hargita Kiadóhivatal – Székelyföld Alapítvány, Csíkszereda, 2022, 280 p.

Pál-Antal Sándor: *Gyergyó-, Csík- és Kászonszék 1848–49-ben*. Csíkszereda Kiadóhivatal, Csíkszereda, 2022, 376 p. /Útravaló/

Sebestyén Mihály – Diamantstein György: *Időtár V/4*. Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 652 p.

Tóth Orsolya: *Kolozsvár filmtörténeti reprezentációi. Az első filmfelvételektől 1948-ig*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022. 216 p. /Emberek és kontextusok, 23./

Tóth Szabolcs Barnabás: *Potsa József Háromszék történetében*. Háromszék Vármegye Kiadó, Sepsiszentgyörgy, 2022, 66 p.

Jelen tanulmány az elérhető levéltári dokumentumok alapján próbálja meg felvázolni a család kiemelkedőbb tagjainak tevékenységét, valamint Potsa József egykori háromszékvármegyei főispán életművét. A tanulmány

első része a Potsa család múltjára koncentrál, tisztázva a hatolykai előnév eredetét. Bemutatja Potsa József életrajzi adatait. Ezt követően a szerző a főispán munkásságát tárgyalja témakörökre bontva: művelődés, oktatásügy, szociális ügyek, ipar és turizmus. Külön részt foglalkozik a főispánt érintő számos megemlékezéssel, amelyek még élete során megtörténtek, aztán folytatódtak a későbbi évtizedekben. A tanulmány utolsó részében a jelen és múlt összekapcsolódik, hisz egy olyan mű bemutatására kerül sor, amelyet első alkalommal 1899-ben, aztán 2007-ben és 2021-ben újból kiadtak, és amelynek létrejötté szintén Potsa József munkáját dicséri.

Földrajz, turizmus

Kovács Lehel István: *A Csukás-hegység turistakalauza*. Tortoma Kiadó, Barót, 2022.

Magyary Ágnes: *Madrid*. BookArt, Csíkszereda, 2022, 210 p.

Környezettudomány

T. Veress Éva: *Életek az életet adó természet szolgálatában*. Művelődés Kiadó, Kolozsvár, 2022, 296 p.

Néprajz, antropológia

Fórika Éva: *A régi falu*. Lengyel Pista emlékei Nagymedvésről. Művelődés, 2022, 88 p.
„Szeretettel ajánlom az olvasó figyelmébe Lengyel Pista [1947] felnőtteknek szóló meséit szülőfalujáról, az ott élő emberek hétköznapijairól, szokásvilágáról, a múlt század derekán élt embereiről, szülei, nagyszülei elbeszéléseiben megelevenedett és emlékezetében megőrzött századokra visszatekintő világáról. [...] A régi falu elevenen él emlékezetében, és a nagy változások láttán egyre erősödött benne az elhatározás, hogy megmenti azt, amire emlékszik. Úgy tud mesélni a Nagymedvésen töltött fiatalkoráról, mintha mindez a minap történt volna. Én pedig amolyan írónaként szorgalmasan jegyeztem e meséket, különös tekintettel a megőrzött zenei emlékeit, és ezeket kínálom a nagyközönségnek.” (Fórika Éva)

Keszeg Vilmos: *Belépni az emlékezetbe. Emlékezési alakzatok és gyakorlatok*. Tanulmányok. KJNT, Kolozsvár, 2022, 294 p. /Dissertationes Ethnographicæ Transylvanicæ/

Nagy Ákos: *Gazdasági és társadalmi változások egy nem kollektivizált maroszeői faluban*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 2022, 181 p. /Dissertationes Ethnographicæ Transylvanicæ/

Magyar Zoltán. *Zöldmezőország*. Lakatos Károly történetei. Pálpataki népi elbeszélések. Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 244 p.

Miklós Alpár: *Parajd-képek a hosszú 19. században (1780–1918)*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 734 p. (Emberek és kontextusok, 22.)

Szentimrei Judit: *Magyar szöttek és varrottas munkák*. Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022.

Szikszai Mária: *Életek és történetek egy letűnt világból*. Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2022, 242 p.

Vajda András: *Kultúra, kontextus, kommunikáció*. Egyetemi jegyzet a közkapcsolatok a kultúrában tantárgyhoz. Kriza János Néprajzi Társaság – Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 184 p. /Kultúra – Kommunikáció – Közösség, 1./

Nyelvészet

Benő Attila – Péntek János (szerk.): *Erdélyi magyar kulturális szótár*. Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége, 2022.

Román Ilona: *A kétnyelvűség és a kognitív képességek fejlődésének összefüggései romániai magyar tanulóknál*. Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége, 2022. /Szabó Attila Nyelvi Intézet Kiadványai 12./

Társadalomtudományok, lélektan, pedagógia

Pletl Rita (szerk.): *Anyanyelvoktatás. A pedagógusképzés próbatétele: nevelés és oktatás egyensúlyának megteremtése*. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 150 p.

Elekes Zoltán: *Szociális ellátás a Székelyföldön – múlt, jelen, jövőkép*. Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2022, 204 p.

Jakab Albert Zsolt – Vajda András (szerk.): *Járvány-lét-helyzetek*. A Covid19-világjárvány hatása a mindennapokra és a társadalomkutatásra. KJNT – Néprajzi Múzeum, Kolozsvár–Budapest, 2022, 270 p. /Kriza Könyvek, 49./

László Ferenc: *Táj és tudomány*. Bővített újrakiadás. SZNM, Sepsiszentgyörgy, 2022. László Ferenc válogatott tanulmányai természetrajz, néprajz, régészet és pedagógia témakörben.

Péntek János: *A Magyar Tudományos Akadémia Erdélyben*. A Kolozsvári Területi Bizottság megszervezése és működésének első időszaka. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 220 p.

Szász István Szilárd: *A Facebook hálójában*. Hírek és álhírek a közösségi oldalon. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 323 p.

Ajtony Zsuzsanna – Prohászka-Rád Boróka – Tódor Erika-Mária (szerk.): *Válság, változás, perspektívák / Crize, schimbări și perspective II*. Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2022, 227 p.

Irodalomtudomány, kritika

Balázs Imre József (szerk.): *A harmadik forrás-nemzedék viszonyhálózata. Tanulmányok*. Korunk–Komp-Press, Korunk, 2022, 224 p.

A tanulmánykötet témája a hetvenes-nyolcvanas évek erdélyi magyar irodalmának megújulása, a harmadik Forrás-nemzedék irodalomtörténeti fordulatképző szerepének tisztázása. A kísérleti műfajok, az önreflexív építkezés egyre nagyobb szerepet játszanak ebben az időszakban, a performatív és ösztönös jelleg felerősödik, és ez a neoavantgárdhoz közelíti a nemzedéki teljesítmények jelentős részét. Megfigyelhető ugyanakkor az abszurd irodalom hatása, különösen a prózában és dialógusokban, illetve az utalásos jelleg és a populáris szféra felé történő közeledés, ami már a posztmodern bizonyos formáit előlegezi meg.

Szilágyi Júlia: *Olvasott idők*. BookArt –Kalligram, Csíkszereda–Budapest, 2022, 184.

Szilveszter László Szilárd: *Transzcendencia és idegenség a XX. és XXI. századi magyar költészetben*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2022, 264 p.

Selyem Zsuzsa – Serestély Zalán (szerk.): *A teremtmények arca – tárgyak, emberek, állatok*. Mészöly Miklós és Pilinszky János műveinek posztantropocentrikus olvasatai. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 184 p.

Művelődéstörténet, honismeret

Balázs Árpád: *Csikország tüzei és tűzoltói*. Molioris, Fenyéd, 2022, 224 p.

Balázs Árpád: *Orbán Balázs szülőföldjén. Ránk hagyott örökség*. Molioris, Fenyéd, 2022, 228 p.

Balla Ede Zsolt: *László király öröksége*. Magura, Székelyudvarhely, 2022, 120 p.

Bíró Ernő – Kondrát Tibor: *Kolozs, a fehér arany faluja*. Képek az erdőalji település múltjából. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 296 p.

Boner, Charles: *Erdély terményei és népe*. Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022, 446.

Kicsi Sándor: *Dálnoki krónikák*. ArtPrinter Könyvkiadó, Sepsiszentgyörgy, 2022, 336.

Gergely Balázs – H. Szabó Gyula (főszerk.): *Kincses Kolozsvár Kalendáriuma 2022–2023*. Kolozsvár Egyesület, Kolozsvár, 2022, 406 p.

Hadnagy Jolán: *Összetartozásunk jelképe is, Farkaslaka*. Molioris, Fenyéd, 2022, 112 p.

Hétköznapi hőseink. Erdélyi iskolások írásai településük jeleseiről, 2017–2021.
Szerkesztőbizottság: Balla Sándor, Benkő Levente, Demeter Zsuzsanna, Rostás-Péter Emese, Széman Emese Rózsa. Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület – Művelődés folyóirat – Polis Könyvkiadó, Kolozsvár, 2022, 512 p.

Király Hajnal: *Film a határon*. Tanulmányok a 2001 és 2018 közötti magyar és román filmről. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 184 p.

Ferencesné Szócs Éva (szerk.): *Kőrösi Csoma Sándor. Az idők arcai*. Kőrösi Csoma Egyesület, Kovászna, 2022.

Krecht Gyöngyvér: *Diákszínjátás a Székely Mikó Kollégiumban a kezdetektől a II. világháború végéig*. Tinta Könyvkiadó, Árkos, 2022, 180 p.

Másnak térkép e táj: Tordaszentlászló, Magyarfenes és Magyarléta. Közreműk.: Laczi Enikő, Kovács Levente, Timár Ágnes, Tamás-Krumponé Sarolta. Abel Kiadó – Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, Kolozsvár, 2022, 102 p.

Oláh-Gál Róbert: *Bolyai sommázat*. Pro-Print, Csíkszereda, 2022, 352 p.

Oláh-Gál Róbert – Sándor József: *Szemelvények a Bolyaiak matematikai kézírataiból*. Pro-Print, 2022, Csíkszereda, 132 p.

Ördög Béla: *Kolozsvári erdélyiség*. Kolozsvár, 2022, 96 p.

Pengő Zoltán: *Ötmillió lépés Erdélytől Ladakig*. Tortoma Kiadó, Barót, 2022, 191 p.

2019 szeptemberében fogtam magam, és elindultam, hogy egy Körösi Csoma Sándor által ihletett utazás keretében megpróbáljak elgyalogolni Nagyenyedről a ladakhi Zanglába. 52 éves voltam akkor, foglalkozásomat tekintve cégvezető, identitásomat illetően újságíró, nem valami nagy sportember, de nem is az a típus, aki legszívesebben a WC-re is autóval menne. Ez utóbbi már csak azért sem, mert sem gépkocsim, sem jogosítványom nincs. Öt országon át, 5,1 millió lépéssel 4.062 kilométert tettem meg. Nem pont úgy alakult a nagy gyaloglás, ahogy elképzeltem, az élet több alkalommal közbeszólt, kénytelen voltam ismételtén újratervezni. Zanglába nem jutottam el, ellenben Dardzsilingbe igen, bár az nem is szerepelt az eredeti útitervben. Ez a könyv ennek a rendhagyó, hat és félhónapos utazásnak a története. Műfaját tekintve útinapló, nem pedig útikalauz. Értelmetlennek és érdektelennek találtam volna, ha az útba ejtett műemlékekről, idegenforgalmi objektumokról közlök adatokat és tudnivalókat, sokan megtették ezt már előttem, ráadásul elég reménytelen vállalkozás a Google-vel és a Wikipédiával versenyre kelni. Utam nem is turisztikai célú volt, az útvonal megválasztásánál nem tartottam szem előtt kulturális vagy természeti látványosságokat. Utazó voltam, inkább vándor, mint turista. Az élményeimről írtam, remélve, hogy az érdekesebb lesz, elvégre senki sem látta még az én szemmel Törökországot, Iránt és Indiát. Úgy vélem, az őszinteség fontosabb, mint az udvariasság, ezért kendőzetlenül, a politikai korrektség dogmájához magamat nem tartva mondtam véleményyt mindarról amit láttam, megéltam, azt írtam le, amit gondolok. Bár tettem tényszerű megállapításokat is, útinaplóm messzemenően szubjektív. Értékkiteleteket is megfogalmaztam a látottak kapcsán, szem elől nem tévesztve, hogy azok nem bírnak objektív értékkel, saját világlátásomat, értékrendemet tükrözik. Újságíróként azt vallom, ha egy cikk igazán jó, akkor szinte törvényszerű, hogy valaki megharagudjon érte. Gondolom, hogy ez a könyvekre is igaz, ugyanakkor remélem, hogy a nagy többségnek örömet okoz majd, nem bosszúságot.

Szabó Bálint: *Műemlékes gondjainkról*. Művelődés Kiadó, Kolozsvár, 2022, 208 p. /Sztánai füzetek/

Szilágyi Tibor – Gyéresi Árpád – Egyed-Zsigmond Imre: *30 év anyanyelven az egészségügy tudományok szolgálatában 1990–2020*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 447 p.

Tájházak és néprajzi gyűjtemények Hargita megyében. Összeáll. dr. Salló Szilárd. Hargita Megyei Hagyományörzési Forrásközpont, Székelyudvarhely, 2022, 72 p.

Zilahi Csaba: *Erdélyi magyaRock*. Újságcikkek, interjúk, tények és vélemények az erdélyi magyar rockzenekarokról. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022, 264 p.

Emkékkönyv, múzeumi évkönyv

Acta Siculica 2020–2022. A SzNM évkönyve. Főszerk. Boér Máté. SzNM, Sepsiszentgyörgy, 2022, 476 p.

Beszél a kő. Emlékalbum a 80 éves Gergelyné Tőkés Erzsébet tiszteletére. Házsongárd Alapítvány, Kolozsvár, 2022, 64 p.

Spirituális irodalom

Hawkins, David R.: *Valóság, spiritualitás és a modern ember*. Fordította Rác Virág-Lilla. Love2translate Kiadó, Marosvásárhely, 2018, 455 p.

Hawkins, David R.: *Igaz vagy hamis – Hogyan tegyünk különbséget?* Fordította Rác Virág-Lilla. Love2translate Kiadó, Marosvásárhely, 2022, 575 p.

Közhasznú, életmód

100 felcsíki recept több mint 100 felcsíki háziasszony. Tortoma Kiadó, Barót, 2022, 240 p.

100 dabasi recept férfiasan. Tortoma Kiadó, Barót, 2022, 240 p.

Ambarus-Egyed Ágnes et al. (szerk.): *Hallgatói kisokos*. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 82 p.

Demeter Erzsébet – Balázs Melinda: *100 sepsiszéki recept több mint 100 sepsiszéki háziasszony*. Tortoma Kiadó, Barót, 2022, 240 p.

Erdélyi konyha kalendárium 2023. Corvina Könyvkiadó, Déva, 2022, 400 p.

Kocsis Károly (szerk.): *Székely Kalendárium 2023*. Matula Media SRL, 2022, 306 p.

Igen, a 2007 óta tartó sorozat huszadik kiadását tesszük az olvasó asztalára, ami meglepéssel tölthetne el. De nehez büszkén, ujjongva beszélni jubilálásról, amikor – mint az a minap kiderült – testvérkiadványuk, amelynek farvizén annak idején a Székely Kalendárium életmagra kapott, megszűnik létezni: Székelyföld legrégebbi, ma is létező újságja, a Székely Hírmondó 2023-ban már nem jelenik meg nyomtatásban, mint ahogy megannyi más erdélyi magyar sajtótermék sem. Ez szomorúsággal tölt el.

Egyetlen vigaszunk lehet, hogy ezáltal talán még inkább felértékelődik a nyomtatott magyar szó, és remélhetőleg olvasóink múltunk és jelenünk lapozható lenyomata iránti ragaszkodása ettől csak erősödik.

Mert szükség van az olvasók, támogatók szeretetére és ragaszkodására ahhoz, hogy a Székely Kalendárium jövőben is megjelenhessen! Ha ez megmarad, bízom benne, hogy ismételten képesek leszünk legyőzni a háborús helyzet, gazdasági válság, infláció, papírhány és miegymás okozta nehézségeket. Természetesen örülnénk, ha ezekkel az igen érzékenyen érintő tényezőkkel 2023-ban nem kellene számolnunk, de mi körülményektől függetlenül megalkuvás nélkül, tisztességgel szeretnénk tenni a dolgunkat, és olyan további köteteket szerkeszteni, amelyek tényleg alkalmasak egy-egy kisebb szelétét megvillantani Székelyföld páratlanul gazdag kincsestárának.

Azért páratlan, mert a miénk. És fontos számunkra. Székelyföld megérdemel egy ilyen, az értékeit bár évi rendszerességgel, olvasmányos formában összegző, előtérbe helyező kiadványt – nyilvánvalóan ennél jóval többet is, de a mi erőnkől egyelőre ennyire telik.

És az is jóleső érzéssel tölt el, ha azt halljuk, tapasztaljuk, nemcsak számunkra fontos. Valamikor májusban olvastam először Fábry Szabolcs Egyetlenegy mandátum című írását a Magyar Nemzetben. Ő az anyaországi Nagyvázsony polgármestere, egyben a Kárpát-medencei Kinizsi Szövetség alapítója. Engedelmelemmel alább az ő gondolataiból idézek:

„Ha az ember Erdélyen átutazva Székelyföldre érkezik, az mindig különleges élmény. Ha az ember vonattal érkezik a Hargita vidékére, az még különlegesebb. És ha az ember az éjszakai vonattal hajnalban érkezik a székelyek közé, az a legkülönlegesebb élmény. Kora nyáron a gazdákat harmatos, dús füvel megajándékozó domboldalakat kézzel kaszáló gyergyóiak olyan békés látványt nyújtanak, amely egy életre bevésődik az utazó lelkébe... Ott kaszálnak a székelyek a domboldalakon, ott ballagnak a szekerek a poros utakon, ott őrzik a hegyoldalakat a friss szénától illatos boglyák. Mert azok a kaszáló székelyek, azok a gyönyörűen megrakott szekerek, azok a tökéletes orboglyák a székely nép lelkét jelentik. A székely nép lelke pedig akkor is velünk van egy átvonatozott éjszaka után, ha éppenséggel a behavazott táj fogad bennünket a Hargitán. Ez a lélek ugyanis nem tud megfagyni, még akkor sem, ha a Gyergyói-medence történetesen a Kárpát-haza egyik leghidegebb pontja...”

Kónya Zoltán: *Az alagút vége. Feljegyzések egy végbélrákról.* Agape Állatvédő Alapítvány – Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 132 p.

Kovács Zoltán: *Fizika másképp • tanároknak • tanulóknak* (ikerkönyvek). Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2022, 280 p.

Dr. Vas József Pál: *Egy elmeorvos tévelygései!* Garabontzia, Marosvásárhely, 2022.

„Hallatlanul érdekes művet tart kezében az olvasó: azt ajánlom, ne is nagyon tegye le. Néha töprengjen a sziporkázó gondolatokon, aztán haladjon tovább, hogy élet és emberközélebből ismerhesse meg a lélekgyógyítás felemelő örömeit és pokolbéli gyötrelmeit. Nem akárkitől kapja mindezt: a szerző a pszichiátria-pszichoterápia jeles hazai képviselőinek egyike, elismert tudósa szakterületének, ugyanakkor villódzó tehetséggel megáldott reneszánsz ember.” (Túry Ferenc)

„A pszichoterápia az emberi kapcsolatokat értelmező kapcsolat, amelynek én, a terapeuta is szerves része vagyok. Írhatok-e róla akadémikus stílusban, személytelenül? Ha így teszek, nem tudom megmutatni azt, ahogyan a pszichoterápia elméletéről és gyakorlatáról gondolkodom. Emberi sorsok szövetét feldozgatom. Nem tényekkel van dolgom, hanem értelmezésekkel.” (Vas József Pál)

Természettudomány

Fodorpatáki László – Tompa Beáta: *A növények élettana II. Tápanyag-gazdálkodás, anyagcsere.* Kriterion Kiadó, Kolozsvár, 2020, 420 p.

Máthé István – Vörös Lajos (szerk.): *A gyorsan változó Szent Anna-tó.* Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 112 p.

Miholcsa Gyula: *Jön az üstökös!* Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 175 p. /Tudomány- és Technikatörténeti Füzetek, 17./

Popa-Müller Izolda: *Ábrázoló geometria.* Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2022, 164 p.

Wilhelm Sándor: *Madarak bonckés alatt.* Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 65 p.

Zsigmond Andrea Rebeka: *Adatfeldolgozás alapjai R-rel. Alkalmazások a környezettudományban.* Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2022, 244 p.

Műszaki tudományok

Gergely Attila Levente: *Polimer anyagok anyagtudományi és feldolgozástechnikai laboratóriuma.* Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2022, 106 p. /Műszaki Tudományos Füzetek, 18./

Túrós László Zsolt – Székely Gyula: *Érzékelők és mérőhálózatok.* Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2022, 342 p.